

π h
5072

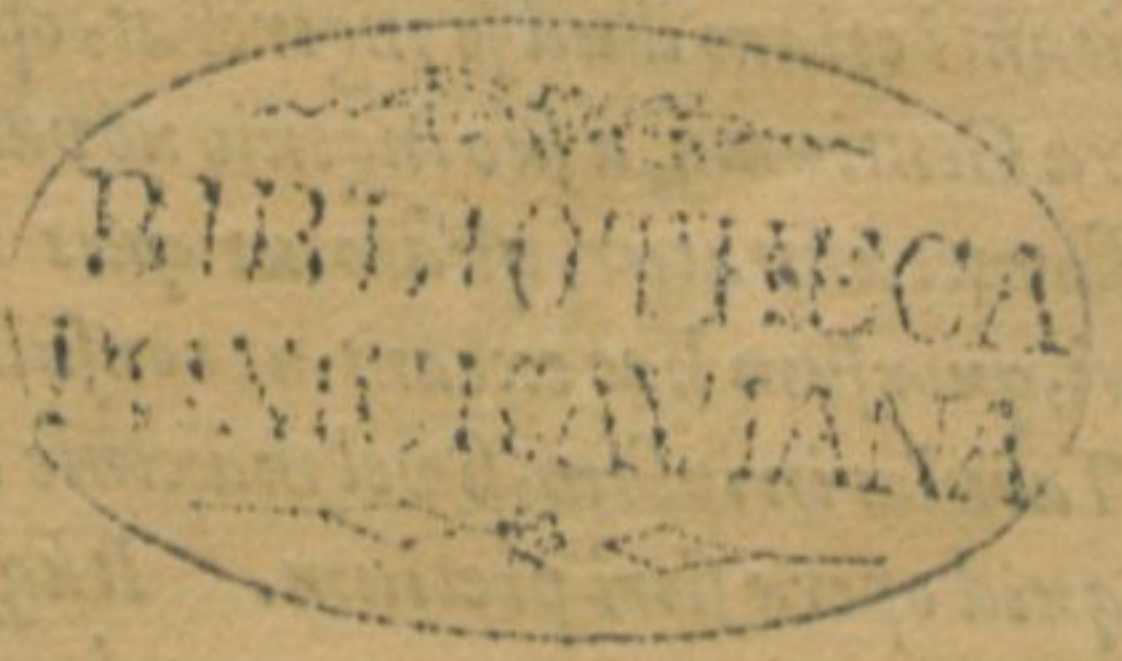

17,00

II R
5072

JACOBI THOMASII
FRIDERICO BENEDICTO
CARPZOVIO

JACOBI THOMASII
SPECIMEN
TABULARUM
NOVARUM
IN
HUGONIS GROTTII
DE
JURE BELLI ET PACIS
LIBROS,
ANNO MDCLXX.

M. JACOBUS THOMASIUS
FRIDERICO BENEDICTO
CARPZOVIO
S U O
S.

Rogavisti à me potestatem, Carpzovi doctissime, hoc specimen, quod tibi ceterisque in Collegio Grotiano sociis communicaveram nuper, vulgandi per typographum: esse enim non unos, qui videre desiderent; his accuratius atque operari à leviori satisfieri per typographum posse, quam per amanuenses. Ego verò memineram quidem, neminem vestrum prohibitum à me fuisse, quo minus has paginas disseminaret vel ostendendo, vel describendo, quibus vellet quisque. Verum aliud est rem qualemcumque dare petenti, aliud mercem non optimam publico etiam non petentium judicio exponere. Quorum illud ne faceres, nunquam intercessi; hoc facere me velle si chalcographus accerferetur, quominus alii suspicarentur, impedire non poteram. Ergo ut aliorum desideris non obstabam: sic in his explendis consilio tuo se assentire, metuebam mihi justas reprehensiones ab exquisiti judicii viris: etiam illis, qui me à prae amore, quo me amplectuntur, aliquo esse loco sinunt. Nam si poteras, inquit ad me, totum fortum vel aliquando eniti, cur non facis hoc potius, quam resectum à reliquo corpore cranium aut unguem, hoc est, rem vix nauci, ostentas? si non poteras, hac specimenis evulgatio quid nisi publica illusio est? Quid ad hæc ego possim? Spem facere totius operis tum alia me negotia, tum, cura domesticæ vetant. Illudere verò ut aliis velim, ne unquam permittat Deus! Una in mentem veniebat excusatio: non hoc specimen gustui publico dari, ut reliqua promitterem ego, sed ut alios minus me occupatos, magis vegetos excitarem ad laboris utilissimi prostrationem. Enimvero sic opinor, à discipline Grotianæ studiosis iniri magnam gratiam posse, si quis per hujusmodi tabulas, quales hæc nostræ si non sunt, esse saltem conantur, quæ gravissimus Autor suo, id est heroico, quam scholis usitato stilo scribere maluit, populariter proponat; in quibus ipse vel à cælestis doctrine puritate vel ab humane sapientiæ rectitudine (ut amavit in omni disciplinarum genere seorsim sapere) deflexit, in his ejus placita vel corrigere doceat Lectorem, vel cavere certe jubeat. Sanè & discentium hæc de Grotio frequentissima querela est, nimis eum obscurum esse sibi; & summorum Virorum in ipsum annotationes demonstraverunt, non paucos novos pulcherrimo alioquin corpori adherere. Jam si cupidus hujus scientiæ consultum velis, est ubi commentariolum res desideret; est vicissim ubi constringere quædam, aut brevissimo saltu transmittere satius sit; quorum alterius exemplum in capiti primi, alterius in secundi maxime delineatione sum extare passus. In hanc ergo faciem si quis qualicumque specimen nostro invitatus, Tabulas Grotianas adornet, rem faciat fortasse discentibus non infrugiferam. Sed in hujus tamen etiam fortunæ expectationem protrudere hoc specimen, temeritatis esse potius quam consilii videatur. Sic enim sumus ferè, ut malit quisque, suum aliquod opus emoliri, quam ab aliis inchoata perficere, præsertim si res sit haud exiguæ molis. Hæc mihi cogitanti etiam illud se ingerebat, optandum esse potius, ut aliquis maxime vir eruditionis scientiam Juris Nature Gentiumque à suo ingenio novam, iisque virtutibus quas in Grotio desideramus, commendabilem concipiat, efformet, enitatur, quam ut quis mei similis Grotianum systema Tabulis includat. Intelligis Optime Carpzovi, quorsum hæc exeant, ut consultius ad extremum sit, alios excitare ad suscipiendum cum Grotio certamen, quam Tabulas in ipsum, si vel maxime confectas haberem, publico sistere: tantum abest ut specimen tam exili possit aliquid operæ fieri pretium. Itaque jam in eo eram, ut quod à me petebas, recusarem pati. Ex adverso cum amorem in me tuum reputabam, quem his ipsis diebus egregio munere restatorem fecisti, dum Aquinatis Thomæ Summâ Theologiæ Bibliothecam auxisti meam, non potui à me impetrare, ut quicquam negarem Tibi. Quid ergo facerem denique? Excogitata mihi ratio est, quâ simul cupidini tuæ, simul securitati prospicerem meæ. Abdico totum hoc specimen, & tibi liberaliter dono. Sic & tibi liberrimum erit statuere de eo, quod velis, nec mihi facti tui cuiquam ulla reddenda ratio. Hoc unum igitur tibi prædico, si formulis excudi curaveris, periculo id omne tuo facturum, nullo meo. Vale. E Museo. ANNO MDC LXIX. precipitante.

TABULA GENERALIS CAPITUM SINGULORUM.

LIBER I.

Univerſum opus Grotianum dividi poteſt in

{ *neceſſariar*, ubi imprimis exponuntur Termini: quid bellum? quid & quotupl. Jus? Cap. 1.

{ *cauſar*, ubi duæ quæſtiones principales

{ Prima: An detur bellum juſtum? Cap. 2.

{ Secunda: Quodnam bellum ſit juſtum? Cui nempe favet *juſtitia*

II. PERSONÆ, tanquam *cauſſæ Efficientis*, quæ vel eſt

{ Principalis: eaq; conſiderari poteſt in bello

{ Adjuvans.

{ Instrumentalis.

{ privato. } Cap. 3.
{ publico. }

{ mixto, quæle Subditorum in Superiores Cap. 4.

LIBER II.

II. CAUſſÆ JUSTIFICÆ, tanquam *impulſivæ externa*. Ea verò nulla eſt alia, quàm injuria ejus, contra quem bellum geritur.

Circa Cauſſam hanc Juſtificam notanda

{ DIVISIO, Injuria ſiquidem alia eſt

{ Non facta, metuenda tamen, cui opponitur bellum *deſenſivum*. Cap. 1.

{ Facta, cui conſideratæ ut

{ Reparandæ opponitur bellum *Recuperatorium*. Hoc autem repoſcit id, quod

{ Noſtrum eſt jure

{ hominum communi, Cap. 2.

{ ſingulari: ubi notanda Do-

minii

{ Nobis aliàs debetur jure

{ Naturæ, ex actu alieno

{ Juſto ſeu pacto, cujus notentur

{ Species { Promiſſum, Cap. 11

{ vulgares { Contractus, Cap. 12

{ Accessio, juſjurandum, Cap. 13

{ Species nobiliſſimæ ex parte

{ Interpretatio Cap. 16.

{ Injuſto ſeu maleficio, propter damnum per injuriam datum, Cap. 17.

{ Gentium: & huc pertinet Jus { Legationum, Cap. 18.
{ Sepulturæ, Cap. 19.

{ Puniendæ opponitur bellum *punitivum*, ubi exponitur doctrina de { Pœnis quoad cætera, Cap. 20.
{ Pœnarum communicatione, Cap. 21.

OPPOSITA, Cauſſæ injuſtæ, Cap. 22.

COGNATA, Cauſſæ dubiæ, Cap. 23.

CAUTIONES, ſ. monita de non temerè etiam ex juſtis cauſſis ſuſcipiendo bello, Cap. 24.

APPLICATIO ad eos, qui { ſui juris cum ſint, bella ſuſcipiunt pro aliis, Cap. 25.
{ ſub alieno ſunt imperio, Cap. 26.

LIBER III.

III. MODI in gerendo bello tanquam *Cauſſa formalis*, quæ

{ explicatur. Enimverò totum illud, quod in bello licet, ſpectatur aut

{ ſrudè, h. e. citra promiſſum antecedens in actionibus

{ publicis cum

{ Hoſte, ſecundum Jus quovis, ubi de reſſaliis C. 2.

{ Naturæ Cap. 1.

{ Gentium in bello { ſolenni cujus { requiſita Cap. 3

{ Iis, qui in bello medii ſunt, Cap. 17. { effecta conſide-

{ privatiſ. Cap. 18.

{ ex promiſſo antecedente ſ. fide hoſti data, Cujus exponuntur

{ Generalia, Cap. 19

{ Specialia de fide

{ expreſſâ

{ publicâ

{ pote-

{ ſtatû

{ ſummarum, quæ

{ ſinem bello imponit, Cap. 20.

{ manente bello vim habet, Cap. 21.

{ inferiorum, Cap. 22.

{ privatâ, Cap. 23.

{ tacitâ, Cap. 24.

{ Concluditur cum monitis ad fidem & Pacem, Cap. 25.

{ impunitate
externâ quoad

{ licentiam

{ in hoſtiû

{ Jus acqi-

{ rendi cujus

{ ſpecies

{ Oppoſitû: juſ poſtliminii C. 9

{ reſtitutione interna, quæ ſvadet tempe-

{ ſecè { injuſtum Cap. 10.

{ juſtum

{ quoad

{ licentiâ in hoſtium

{ Corpora, C. 11

{ in reſ Cap. 6.

{ Dominii { reſ, Cap. 13.

{ in { perſoas, c. 14

{ Imperii Cap. 15.

{ Reſ poſtliminio carentes, Cap. 16.

I.

TABULÆ SPECIALES.

LIBRI I. CAPUT I. quid Bellum? quid Jus?

propositio proponit

I. RATIONEM

Inscriptionis horum librorum, quibus de jure Belli ac Pacis inde est factus titulus, quia *Controversiæ* I. I. eorum, quos nulla tenet Juris Civilis communio, aut ad Pacis aut ad Belli tempora pertinent.

Ordinis. A bello ejusq; Jure idè hic incipitur, quia
 { nulla est controversia, unde bellum oriri non possit.
 { bellum ut instrumentum ad pacem ceu finem commodè nos (Lib. III. c. XX,) deducet.

II. DISTINCTIONES, DE FINITIONES ac DIVISIONES duorum Terminorum generalium, videlicet

- { Belli quod accipitur
- I. vel pro *actione*, sic Ciceroni, cum bellum definit Certationem per vim, §. II. (1)
 - II. vel *strictè*, pro solo publico, quale est duarum Rerumpublicarum.
 - II. vel *late*, ut etiam privatum, quale Viatoris cum Latrone, comprehendat; & ita h. l. (2)
 - * *Facet huic acceptioni Etymologia. Bellum n. ex Veteri & Coe Duellum (quod inter duos quoscunq; atq; sic inter privatos, esse potest,) ut bonus ex duobus.*
 - III. vel *determinatè*, pro solo bello justo, quale est publicum defensivum, privatum item ex parte viatoris contra latronem. (3)
 - III. vel *indeterminatè* atq; indifferenter ad justum pariter & injustum; ita h. l. quia Cap. II. & III. demum determinabitur, an & quodnam bellum sit justum. (4)
- definitur: status (juxta dist. I.) per vim certantium qua tales sunt. Nihil necesse est addi; sic n. manebit bellum in generalitate, de qua dist. II. & III.
- { *desidetur* Cap. III. §. 1. & 4. §. III. (1)

{ *Juris*, quod sumitur trifariam, nempe vel pro

{ *Attributio Actionis*, quo sensu notanda ejus

{ *Definitio nominalis.* Jus h. l. nihil aliud, quam quod justum est (sive actum hominis justum) significat.

* *Actus* vocabulo comprehenduntur hic etiam actus negativi, qualis erat *Patrisfamilias Matth. XX. non dantis plus quam pepigerat.* Hunc actum justum fuisse ipse innuit his verbis: Amice non facio tibi injuriam. §. 43.

{ *Dispositio nominalis:* sumitur vocabulum Juris s. justum sensu, ut Grotius loquitur, vel

- { *ajente*, pro debito, ad quod quis est obligatus. Sic justum est honorare parentes; non occidere.
- * 1.) *debiti* & *ex tam* amplè hic est accipienda, ut non modo intelligatur debitum Juris stricti, quale locum habet in particulari justitiâ, sed etiam laxi, quale in liberalitate, temperantia, similibusve virtutibus, ut quodammodo intelliges ex textu §. IX.
- 2.) *Distingue* ergo inter debitum stricti & laxi Juris. & utrumq; hic intellige.
- 3.) *Similis distinctio* est inter debitum (strictè dictum) & honestum §. X. hujus capituli; inter debitum & laudabile c. 2. §. 1. inter necessariû & laudabile L. II. c. 7. §. 9. inter necessariû & honestû II, 12, 20. & III, 20. 50.
- { *negante*, pro licito, ad quod quis obligatus quidem non est, habet tamen ejus agendi licentiam, ita ut agens non peccet. Sic justum est, haurire aquam è fonte publico, mercenario non plus dare quam pepigeris.
- * *E duobus licitis aliud æqualiter aliud inæqualiter interdum permitti* docebitur ad §. 10.
- { *mixto*, ut uterq; sensus, & vel maxime negans comprehendatur, & ita h. l. Unde & Definitio sequens erit negativa.

{ *Definitio realis:* Jus seu justum est, quod naturæ locietatis humanæ prodest, ad minimum non repugnat.

- { *Debiti actus* prosunt, liciti non repugnant.
- * 1.) *Societatis humana facta mentio* nos admonet, ut hâc occasione repetamus memoriâ distinctionem planè palmariam licet Grotio penitus neglectam, nullibi sanè aperitè prolatam, duplicis in ea statûs: Naturalis & Legalis, quam assero Tab. XXXIII, Phil. Præf.
- 2.) *Insinuat eam Cicero* l. Off. Aliter Leges (in praxi juxta statum legalem) aliter Philosophi (in theoriâ juxta naturalem) tollunt astutias, Leges quatenus teneri manu res possunt, Philosophi quatenus ratione & intelligentiâ. Partem hujus loci proferi & Grotius Lib. II. 12, 12.
- 3.) *De Legali a. Statu, qui hic regnat in primis, tenenda Regula:* Evitandi finiendive dissidii causâ, multa jure naturæ (ad hanc Legalitatem contracto) sive sanciantur sive approbantur ut justa, quæ juxta naturalem statum forent injusta. Ac tale jus esse usucapionis docebitur Lib. II. c. 4. §. 1. Aliud exemplum c. 12. §. 26. Unde & Lib. III. c. VII. n. 6. mentio legis, quæ non ex æquitate naturali, sed majoris mali evitandi causâ lata est.

{ *Dispositio realis.* Est enim jus aliud

{ *Reforium* } quod intercedit Personis copulatis societate { *Regi & subditis.*

{ *Æquatorium* } { *inæquali, ut Patri & liberis, Domino & servis,*

{ *æquali, ut Fratribus, Coisibus, Amicis, Faderatim.*

{ *Attributo Persona.* Tab. B.

{ *Lege.* Tab. C. D.

II. Secundum Defini

Divi

(2)

Secunda Juris acceptio est, cum sumitur pro *Attributo Personæ*, quo sensu

Definitur: Qualitas moralis Personæ competens ad aliquid justè habendum vel agendum.

§. IV.

1. Personæ) sive uni sive multis simul sumptis quasiq; stantibus pro una. Vocatur autè tale Personarum aggregatum justà societate colligatum, *Communitas*, §. 6.
2. Competens) sive immediatè ut personæ, quomodo quilibet Pater habet jus imperandi filio; sive mediatè propter rem quam habet Persona, quomodo habens domum jus habet braxandi sua domus annexum. Prioris generis jura vocantur aliàs personalia, posterioris realia.
3. ad aliquid habendum) quomodo Filio jus competit ad habendum patrimonium; vel agendum) quomodo fundi domino competit jus ad adificandum in suo fundo.

Dividitur analogicè in Jus

Propriè aut strictè dictum, seu qualitatem moralem perfectam, quæ

vocatur { Latine *Facultas*.
Græcè *ἐξουσία* i. e. *Potestas* lib. II. c. v. §. 3.

§. V.

Subdividitur ratione { seipsum, seu *libertatem*.

Objecti in potestatem in { personas alias, seu *imperium*. { plenum cum potestate alienandi.
res, seu *Dominium* { minus pleno, quale v.g. est usus fructus.

Formæ in facultatem

{ *Vulgarem*, quæ usus particularis causâ comparata est. *Talis est potestas patria, dominica.*

§. VI.

{ *eminentem*, quæ communitati competit in partes & res partium, boni communis causâ. *Talis est potestas Regia.*

* 1) *Potest hæc altera divisio sic adornari, ut per modum subdivisionis applicetur singulis precedentis divisionis membris.*

2) *Etenim (1) Libertas vel Vulgaris est vel eminent. illa privatorum, hæc publicarum personarum Majestate pollentium.*

3) *Similiter (2) Imperium in personas aliud est vulgare seu domesticum, aliud eminent seu Civile, idq; Majestaticum.*

4) *Deniq; (3) Dominium in res aliud vulgare, aliud eminent. Illud itidem privatis singulis in res suas, hoc Majestati in res singulorum competit.*

5) *Regula: Potestas vulgaris subordinatur Eminent, ut inferior superiori. Quare potestas Regia sub se habet patriam & dominicam. Sic in res singulorum majus est Dominium Regis ad bonum commune, quàm dominorum singulorum ad bonum privatum.*

Impropriè aut laxè dictum seu qualitatem moralem imperfectam, quæ

§. VII.

vocatur { Latine *Aptitudo*,

{ Græcè ab Aristotele *ἀρετή* i. e. *dignitas*.

* 1. *Ad cognoscendum facultatis ab aptitudine discrimen exempla imprimis præclara peti possunt à materiâ Magistratuum seu Imperiorum Civilium.*

2.) *Enimvero ut ipse Magistratus, cujus varia genera nota sunt, exemplum est Facultatis: ita Dignitas Civilis, quæ rectissime distinguetur in naturalem & legalem, (vid. Tab. XL. Phil. Pract. in fine) exemplum est aptitudinis.*

3.) *In statu naturali seu ideali semper conjunctus est Magistratus cum dignitate naturali, quæ est Virtus. Itaq; v.g. judicis officio nemo illic fungitur, nisi verâ prudentiâ dixerit præditus.*

4.) *At in legali seu extraleali statu, quoniam in conferendo Magistratu, imprimis supremo, magis interdum ad legalem aliquam dignitatem, ut in Regno successivo ad Nobilitatem regiam respicitur, evenire solet ut magistratu pollens careat naturali dignitate, vicissim hæc pollens careat Magistratu.*

5.) *Eandem ob causam quia sc. Status Legalis dignitati naturali anteferre amat Legalem, hoc in statu illa naturalis aptitudo h. e. Virtus habetur pro qualitate morali imperfecta; vicissim facultas, etiamsi sola sit absq; virtute, pro perfectâ, sic, ut valide ad effectum juris possit agere, quod sola illa naturalis aptitudo non poterat.*

6.) *Atq; hic distinctionis hujus interfacultatem & aptitudinem usus esse vel præcipuus potest, quem tangit aliquo modo ipse Grotius infra Lib. III. c. XVII. §. 2. 3.*

7.) *Alium ejus usum noster in presenti capite indicat. Vult enim eam unitè facere ad distinguendam justitiam commutativam à distributiva, seu ut ipse vocat, explettricem ab attributrice: Etenim illius objectum esse facultatem, hujus, virtutumq; similium quæ hominibus utilitatem afferunt, aptitudinem.*

§VIII. (1.2.3)

8.) *Verùm præstat de duabus Justitiæ speciebus, harumq; differentiis sequi rectèq; explicare doctrinam Aristotelis receptam. Quæ probè intellecta, perpensisq; statuum duorum discriminibus, facile est argumentis Grotianis respondere. Sed hæc Disputatio ad Ethicam spectat.*

9.) *Interea observetur è Grotio aliud exemplum qualecunq; à materiâ dominiorum. Dominium enim tanquàm jus perfectum alicujus rei, v.g. Vestis, habet ille, qui emit aut in patrimonio tenet, imperfectum seu solam aptitudinem ille, cujus corpori vestis ea est apta. Itaq; Cyrus puer, cum iudex inter duos pueros, quorum major minori tunicam ipsius sibi congruam exussisset, constitutus, eripientem eam ut aptiori, in super habito jure minoris perfecto adjudicasset, merito castigatus est à Magistro. apud Xenophontem Lib. I. Cyprip. fol. 9.*

(3.)

Tertia Juris significatio est, cum sumitur pro *Lege*. Atq; hic notanda Legis

(DISTINCTIO. Capitur enim Legis vocabulum aut

Stricte, pro solo Voluntario seu positivo jure, quod opponitur naturali. *Ut in illa quaestione: Num honesta lege*
(*νόμος*) an naturā (*Φύσις*) valeant? apud Aristotelem I. Nic. 3.
Late sicut Grotius loquitur, *largissime*, ut etiam includat Jus Naturale. *Et ita h. l.*

DEFINITIO. Lex est regula actuum moralium obligans ad id, quod rectum est.

- * 1.) Regula hic idem est, quod dictatum recta rationis, ut vocatur §. seq.
- 2.) Obligatio seu vis cogendi requiritur, ut lex à consilio distingatur.
- 3.) Obligat a. Lex omnis ad faciendum, si jubet, ad non faciendum, si vetat. Quod jubet, debitum, quod vetat, illicitum vocatur §. seq. Quod nec jubet nec vetat, permittere dicitur tanquam licitum.
- 4.) Unde intelligis permissionem hujusmodi proprie non actionem esse Legis, sed actionis negationem. Ea propter neq; causa fuit, cur ejus in definitione fieret mentio.
- 5.) Illud porro ad quod obligare Lex dicitur, vocamus rectum. Quo nomine intelligatur exercitium non modo justitiæ particularis, sed aliarum quoque virtutum, cum certum sit, naturam virtutis in genere posse recte definiti. Brevisiter, rectum hic idem est quod supra Tab. I. §. 3. debitum sensu amplo.

DIVISIO: in Legem Naturalem & Voluntariam, seu Jus

IN NATURALE: Cujus

EXISTENTIA, probata fuit à Grotio contra Carneadem in Prolegomenis.

DEFINITIO GROTIANA: Jus naturale est dictatum recte rationis, indicans actui alicui ex ejus convenientia aut disconvenientia cum ipsa natura rationali inesse (per se) moralem turpitudinem aut necessitatem moralem, ac consequenter ab Auctore naturæ Deo talem actum aut vetari aut praecipere.

- * 1.) *Definitio juris tum naturalis tum voluntarii pulcherrime ex amborum eruitur collatione mutua. Differunt autem partim Principio partim Objecto.*
- 2.) Principium Juris Naturalis est voluntatem ipsius quoque Dei antecedens necessitas; voluntarii libera ferenda Legis positiva potestatem habentis voluntas.
- 3.) Objectum Juris Naturalis sunt actus suapte naturā determinati ad moralem vel bonitatem (Grotio hac est necessitas) vel malitiam (quæ Grotio turpitudinis) illas natura debitas vocamus, hos illicitos. Voluntarii juris objectum sunt actus suā naturā moraliter indifferentes, hoc est, nec boni nec mali; quare licitas vocare mos est.
- 4.) Quo loco non obliuiscendum, pendere moralitatem à circumstantiis, consequenter & à certo rerum statu.
- 5.) Secundum hac planissima definitiones erunt hæc: Jus naturale (voluntarium) est, quod pro principio habet necessitatem absolutam (voluntatem liberam) pro objecto actus moraliter determinatos (indifferentes.)

OBJECTUM (1.) proprie dictum (circa quod naturale jus exercet vim obligandi) item (2.) *primarium* & (3.) *proximum*, sunt actus, ut modo videbamus, naturali necessitate determinati, h. e. per se aut debiti (ut cultus DEI) aut illiciti (ut adulterium.)

- * 1.) Improperie dictum Objectum (circa quod naturale jus exercet vim permittendi, quæ per §. preced. est actionis quædam negatio) sunt actus naturaliter liciti (e. g. gestatio gladii.)
- 2.) Secundarium Objectum sunt ea, quæ ratio honesta, aut oppositis meliora esse judicat (e. g. as alienum remittere debitori) §. 3. vocamus debita juris laxi. Grotius hæc talia censet juris naturæ dici per abusionem. Quod non capio, nisi forte per honesta ejusmodi intelligit speciem non debitorum sed licitorum illam, quæam jus natura permittit inæqualiter, h. e. ita, ut unum altero melius esse (e. g. in Regno successivo femineæ stirpis exclusionem quæam inclusionem) judicet ratio. Cui opponitur licitum quod æqualiter permittit jus natura; (quomodo Serbi gratia nihil refert eum, quæi merent meritum est, gladio ferias an securi.)
- 3.) Remotum Juris Naturalis (imò & voluntarii) objectum sunt res ipsæ circa quas voluntas potest aliquem actum exercere. Quarum Dominium an voluntas humana introduxerit, dispiciendum erit Lib. II. c. 2. §. 2.

AFFECTIO. Immutabilitas eaq; tanta, ut nè à Deo quidem tolli possit, qui eam ob causam ipse secundum hanc normam de se judicari patitur Gen. XVIII. 25. & alibi. Ergo fatere Deus non potest, ut e. g. furtum vel homicidium, præcepto Decalogi §. 7. vetita, fiant licita.

- * 1.) *Objicies: Ita periclitari omnipotentiam DEI. Nego periclitari. Non enim ea se extendit ad implicantiā contradictionem. Ergo ut saluā omnipotentia gloriā impossibile Deo est facere, ut bis duo non sint quatuor: ita & ut quod intrinsecā necessitate malum est, malum non sit.*
- 2.) *Objicies iterum: Praecipere tamen Deus potuit homicidium (ut Abrahamo Gen. 22, 2.) item furtum, (ut Israelitis Exod. II, 2.) Resp. Si circumstantias, unde moralitatem pendere dictum est, consideres, patebit, non fecisse Deum, ut Serè homicidium Serè furtum fierent licita: sed errare objicientem, dum homicidium vel furtum apparens habet pro Serò.*

SUBJECTUM: Homo. non etiam animal brutum. Juris enim proprie capax non est, nisi rationalis natura. Quod si quando brutis animantibus justitia tribuitur, id fit improprie ex quâdam in ipsis umbrâ rationis atq; vestigio.

- * 1.) Ergo quæ à juris Romani libris jus Naturæ brutis cum homine commune disputant, si proprie loqui curamus, audiendi non sunt.
- 2.) Videtur autem principium errori dedisse Gentilium quorundam hypothesis falsa, quæi rationem atq; intellectum, si non theoreticum h. e. rerum divinarum capax, saltem practicum inesse brutis censebant.
- 3.) *Objicies: Actus tamen quosdam, de quibus jus natura constituit, ut prolis educatio, sunt nobis communes cum aliis animantibus. Resp. nego hoc, si moralitas actibus implicatur: nullus enim bruti actus moralis est: si non implicatur, concedo quosdam communiatem actuum, sed inde nihil sequitur.*

MODUS PROBANDI duplex } à priori, si ostendatur rei alicujus convenientia aut disconvenientia necessaria cum rationali naturâ ac sociali.
à posteriori, si ostendatur apud Gentes aut omnes aut moratiores (effertarum enim judicium depravatum est) aliquid credi esse Juris Naturæ.

* Prior modus subtilior est & scientificè, alter popularior & probabiliter tantum concludit.

DIVISIO sic institui potest, ut sub Jure Naturali Jus Gentium per modum speciei comprehendatur vid. Tab. seq.

VOLUNTARIUM, Tab. seq.

IV.
De Ju
{
d
{
d
{
Hun

(2.)

§. X. (1.)

(2.)

(3.)

(5.)

(6.)

§. XI. (1.)

(2.)

§. XII. (1.)

De Jure Naturali dictum est Tabulâ præcedenti. Sequitur **JUS VOLUNTARIUM**. Quod

§. XIII.

definitur à Grotio: Jus Voluntarium est, quod ex voluntate originem ducit.

* Plenorem definitionem repetere ex dictis. §. 10. Nam Grotiana solus Principii, non etiam Objecti mentionem facit.

dividitur (è duplicitate voluntatis, quæ homines in societate constitutos dirigit) in

Humanum, quod rursus subdividitur (ex parte subjectæ societatis) in

Civile, quod à potestate Civili profectum non nisi suæ Civitatis homines obligat.

§. XIV. (1)

* 1. Potestas Civilis est, qua Civitati præest.

2. Civitas autem est cæteris perfectus liberorum (personali libertate) hominum juris fruendi (rñs iudiciorias) & communis utilitatis (rñs avragias) causâ sociatus.

Domesticum (Civili arctius patens) quod à potestate domesticâ h.e. Patrefamilias profectum domesticas ipsi personas obligat. Tale Jus conspicitur in præceptis Conjugalibus, patriis, dominicis.

* 1) Præcepta hic illa tantum intellige qua dantur à Patrefamilias de actibus naturâ indifferentibus.

Ea innuit Centurio Matth. 8. 9. Dico huic, vade, & vadit, & alii, veni, & venit, & servo meo, fac hoc & facit.

2) Talia præcepta leges esse seu Jura, probes inde, quia vim habent obligandi.

3) Voluntarias autem, inde, quia circa indifferentes actus aliquid constituunt.

4) Qui vel Jura vel Voluntariæ Legis ea esse negant, juris Voluntariæve legis vocabulum aliter atq; Grotius hic accipiunt.

Gentium (Civili latius patens) quod gentium omnium aut multarum voluntate vim obligandi accepit, eoq; ipsas inter se Respublicas ac gentes ex mutuo earum consensu obligat.

* 1) In vocabulo Juris Gentium portentosa penè est ambiguitas, aliis aliter id usurpantibus vel declarantibus. Hic illud intelligitur, quod mutuum Gentium seu Rerumpublicarum inter ipsas societatem non ex speciali duarum plurimumve conventionione; sed generali quodam orbemq; universum, saltem inter populos moratores, (nam barbari nihil sunt curandi) peragato dictamine moderatur.

2) Jus hoc speciem esse Voluntarii Juris Grotius putat. Rectius opinor alii pro specie quâdam habent Juris Naturalis. Utiq; consensus Gentium manifestus doceri non potest. Tacitus autem dubium relinquit, annon ipsius legis naturalis impulsus veniat imputandus. Ita creditur in dubio id quisq; voluisse, quod æquissimum, atq; honestissimum est, inquit noster Lib. II. c. 6. §. 3.

3) Jam positò Jus Gentium esse Legis Naturæ quandam partem ac speciem, dividendo ad illud non malè proficiat fortassis hoc ordine: Lege Naturali dirigitur officium hominis vel versus Deum, (qualis illa, non habebis Deos alienos coram me:) vel cum homine. Si cum homine, vel tecum ipso, (qualis illa: Nolite inebriari vino, Eph. 5, 18.) vel cum aliis, cum his autem vel in genere (qualis illa: non occides) vel in specie circa certam societatem, puta vel domesticam (ut illa: honora Patrem, quatenus restringitur ad patrem propriè dictum) vel Civilem (ut: Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, Rom. 13. §. 1.) vel Gentium.

4) Præcepta vero Juris Gentium generalissima velutiq; cardines aut fontes cæterorum duo videntur esse: I. stude paci II. Consule paritati, ut dixi in Disput. de Legat. In Solab. §. 85.

5) Indidem sequitur, probandi, aliquid esse Juris Gentium, rationem optimam esse illam qua dictis è duobus fontibus ultimò derivatur. Exemplum dedi d. l. §. 86. 90. seqq.

6) Ubi meminisse oportet, alterò semper oculo ad legalem statum, h. e. ad hypothesein corruptionis hominum nativæ debere nos esse intentos.

7) Tamen si verò non spernenda sunt penitus argumenta, qua continuus Gentium usus & peritorum testimonia suppeditant, quod solum probandi genus hic Grotius, quia Jus Gentium Voluntariis Legibus inserit, reliquum fecit sibi; tamen ea per §. 12. hujus capituli pro secundariis tantum habebimus in posterum, nec illis, si primariis suppetent, nimis cum Grotio immorabimur.

(stum est. §. V. (1))

Divinum, quod à voluntate divinâ ortum habens

distinguitur à naturali: { naturale } voluntatem divinam { præcedit. } Quare hoc jure { vult aliquid Deus, quia ju- }
 { voluntarium } { sequitur. } { justum est aliquid, quia De- }
 dividitur in voluntarium illud, quod datum est { us vult. }

Humano generi universo. Atq; hoc ter factum esse statuit Grotius:

1) statim post hominem conditum

2) in reparatione generis humani post diluvium } per leges ut loquitur §. seq. { Adamo }
 { Noæ } datas. (2)

* 1) Sequitur hic Grotius aliquo modo Magistros Hebræorum, qui præcepta Noachidarum 7. numerant, è quibus priora sex ipsis rerum initis imperata hominibus à Numine esse ajunt: Septimum de membro animalis & ventis non comedendo à Noachi tempore solent aspicari. (vid. Seld. Libr. de Jure N. & G. c. 10. p. 116. 117.)

2) Septimum hoc Voluntarii juris est, reliqua satis manifestè partem continent Juris Naturæ, ut illud de non fundendo sanguine (quod tamen Grotius C. 2. §. 5. inter Voluntaria retinere laborat) de non rapiendâ re aliena, & similia ipsi nostro inter Adamo datas leges Lib. II. c. V. §. 13. memorata.

3) In sublimiori reparatione per Christum.

* Socinians hoc placeat, qui è Christo legis novæ Conditorem faciunt, non Orthodoxis.

§. XVI.

Ubi ex omnibus populo Hebræo. Ubi observa, voluntarii Juris esse Legem Hebræorum non moralem, sed ceremonialem ac forenses. Cæterum de Legis Hebræorum positivæ

Olim adhuc durante obligatione quæ habet Grotius, ea nec est, cur nos multum fatigent, qui nullius populi jus publicum hic tractare decrevimus, & cognoscere alias cupientibus non sunt absq; Theologorum censurâ degustanda.

Jam diu abrogata usu inter Christianos hodierno ita differit Grotius, ut triplicem statuatur.

§. XVII. (1)

I. Ut argumentari liceat: Hoc Hebræorum lege positivâ præcipitur. E. non est contra jus naturæ. Ratio; quia per §. 10. ne Deus quidem Legem naturæ mutare potest.

II. Ut sciamus, licere his qui Imperium in Christianos obtinent, leges forenses ferre ejus sensus, cujus sunt Leges per Mosen datæ.

III. Ut sciamus, quicquid ad eas Virtutes pertinet, quas Christus à suis discipulis exigit, lege Mosis præceptum est, id nunc etiam, si non & amplius, à Christianis præstandum fore.

* 1.) De secundo tertioq; usu percontandi Theologi.

2.) In primis de tertio. Qui quidem alias cum de lege morali, adeoq; de lege Natura loqui videntur, sedem nescio an satis commodam habeat hic, ubi de positivo jure suscepta est tractatio.

LIBRI I. CAPUT II. An bellare unquam justum sit?

Initium Orogias, & profligatio quaestiois primae: An detur bellum justum? Hic obierva controversiae

Statum ex parte Subjecti: Queritur enim: An quoddam bellum, videlicet defensivum (quale Viatoris contra Latronem, Reip. unius contra alteram injusto bello se adorientem) sit justum?

*Equidem Grotius declarationem subjecti omnem per totum caput dissimulat (unde quaestioem ipsam generalissimam vocat) & sequenti demum capite hauriendam: Sed facit ea omnino ad liquidorem Capituli praesentis intelligentiam.

Pradicati: Justum esse hic idem est, quod licere, seu non repugnare juri. vide & §. 5. (1.)

§. I.

Decisionem. Non omne bellum repugnare Juri, sed quoddam esse licitum, probatur secundum Jus

Natura: idq; trifariam:

I. Ex ratione, ubi

praeponitur monitum generale: In examinando Jure Naturae initio videndum, quid primis naturae, postea quid secundis (ita nos appellemus, quae Grotius est Cicerone consequentia) congruat:

(1.2.)

*1) Prima Naturae ac secunda Stoici sic distinguebant, ut quoniam homo prius visus sit animalis, quam hominis, illa ex instinctu animalis, qui bonum corporis ac jucundum: haec ex recta ratione, qua bonum animi ac honestum pro ultimo fine habet, aestimarent. Unde simul intelliges prima secundaq; vocari non dignitatis merito sed ordinis.

2) Jam cum mensura Juris non appetitus sensitivus sed recta ratio sit: male Grotius examinis qualemcumq; partem primis natura permittit; neq; satis hoc effectum consentit cum cap. preced. §. II.

3) Sane vero si primis natura auscultamus, non bella modo defensiva, sed offensiva & injusta quaedam cum Hobbesio justa pronunciamus ac licita. Fatesur ipse Grotius, inter prima Naturae nihil esse quod bello (addamus etiam injusto, modo sensitivus suadeat appetitus) repugnet, imò omnium potius ei favere.

(4)

applicatur hoc monitum ad rem praesentem, provocando tum ad

Prima Naturae. *De quibus tamen rectius Auctor tacuisset.

Secunda Natura, seu rectam rationem, quae objectioni, bellum omne pro illicito, quia violentum sit, culpanti respondet: non omne violentum damnari, sed illud tantum, quod societati repugnet ac jus alienum tollat. Porro qui alienam injustitiam vi repellit, is non alteri suum jus eripit, sed sibi suum servat.

(6.7.)

II. Ex historia sacra. (*De cujus interpretatione judicium esto Theologorum:) siquidem

§. II.

Deus quaedam bella absq; mandato suo speciali gesta, (ut Abrahami adversus Reges quatuor Gen. 14. Hebraeorum adversus Amalecitas Exod. XVII.) approbavit.

(1)

Deus Leges Generales de modo gerendi belli populo suo praescripsit, Deuteron. XX.

(2)

In scriptura sacra quaedam bella per fidem gesta pronunciantur, Hebr. XI, 33, 34. item praelia Dei vocantur I. Sam. 25, 28.

III. Ex consensione sapientum: Ciceronis, Caji & Florentini Jctorum, Josephi.

§. III.

Quia communes populorum Leges ac mores bella quaedam non damnant.

Auctoritate Hermogeniani (qui novè exponitur,) Livii & Florentini.

§. IV.

*1) An mentem Hermogeniani rectè sit affectus Grotius, considerat ICti.

2) An ipse Hermogenianus rectè senserit, si voluit, ut eum alias exponunt, bella jure Gentium introducta esse, non dispositivè sed occasionaliter, decidendum videtur ex vero discrimine inter Jus Naturae & Gentium.

(3)

Voluntarium Divinum, quod illam belli cujusdam licentiam non sustulit, neq; in Testamento

Veteri per Legem Noachicam: ubi prolixè ventilatur locus Genes. IX, v. 6. de effusione sanguinis humani, qui alias afferri solet pro contraria sententiâ.

§. V.

*Licentia belli defensivi in genere non intervenisse Legem Dei positivam rectè sentit Grotius.

An autem in eo probando hic & ad finem usq; capitis orthodoxum divina voluntatis interpretem agat, Theologi judicabunt. Nos ea, qua sequuntur brevè saltu transmissimus. Ac ne illud examinabimus quidem, satum firmiter à potestate suppliciorum intra Rempubliam argumentatus fuerit ad potestatem bellorum extra Rempubliam.

(2. seq.)

Novo per Legem (* quam cum Socinianis fingit Grotius) Evangelii. Ubi

§. VI.

quaedam hypothesis praestruuntur: * Sed & ex perquam periculosa.

Sensus divina voluntatis elicitur, quasi è fundamento duplici: Quorum alterum sit

§. VII.

Primum, ipsa scripturae sacrae dicta, quae proferuntur partim pro sententiâ

Verâ: Ubi nota, affirmativis argumentis interponi & negativa quaedam. Est enim

- 1.) Tim. 2, v. 1. 2, 3. collato cum Roman. XII, v. 4. (12.)
- 2.) affirmativum è dicto Rom. 13, v. 1. (3.4.)
- 3.) Luc. 3, v. 14. (5.)
- 4.) Christus voluerit scelerum omnium impunitatem introducere, (6.)
- 5.) negativum à silentio Legem Mosaicam de Judiciis tollere (7.8.)
- 6.) scripturae de eo quod Cornelius Centurio post conversionem ejuraverit militiam (9)
- 7.) Sergius Paullus magistratum. (10)
- 8.) Paullus militum praesidium sibi oblatum recusaverit. (11.)
- 9.) è dicto Roman. XII, v. 6. (12.)
- 10.) iterum affirmativum è dictis Act. XXV, v. 11. & I. Pet. II, v. 19. 20. (13.)
- 11.) è collatione dictorum Ephes. 2, v. 14. & Philipp. IV, v. 8. I. Cor. XI, v. 13. 14. (14.15.)

Falsâ, simulq; refelluntur interpretationes textuum objectorum qui sunt in universum

- Primus è Vaticinio Esaiæ II, v. 4. §. VIII. (1.)
- Secundus Matth. V, v. 38. 39. 40. 41. 42. (2.8.)
- Tertius - - v. 43. 44. (9.10.11.)

Secundarium, Auctoritas Ecclesiae & hic

respondetur ad dicta quaedam Patrum, ab illis, qui bella impugnant, afferri solita. §. IX. (1.)

- Quartus Rom. 12, v. 17. (12.13.)
- Quintus 2. Cor. X, v. 3. (14.)
- Sextus Ephes. 6, v. 12. (15.)
- Septimus Jacob. IV, v. 1. (16.)

1. Ex iis dictis non publicam Ecclesiarum sententiam colligi, sed privatam tantum, & eorum quidem ferè (ut Tertulliani & Origenis) qui alioquin ament ab aliis seorsim ire, neq; sic tamen sibi consentiat tatis.

(2.)

2. Primorum seculorum Christianos militiam evitasse, non simpliciter ut militiam, sed ut Christianae religioni adversam culpa temporum, quibus jubebantur milites sub Imperatoribus Ethnicis jurare per Jovem, Martem, similes Deos.

(3.)

3. Eosdem saepe consilia Divina fuisse amplexos pro praecipis.

(4.)

afferuntur pro thesi auctoritates.

Privata Patrum vetustissimorum, ut Clementis Alexandrini, Clementis Romani.

§. X.

Publica Ecclesiarum

- ante Constantinum, quae milites nec rejecerunt à baptismo, nec excommunicarunt. (2.)
- pro Christo mortem perpeffos tanquam Martyres honoraverunt. (3.)
- Post Constantinum, quae Imperatores, judicia capitalia & militiam exercentes, non terruerunt in- (5.)

Diluitur Objection petita ex Canon. XII. Synodi Nicænsis & Epistola quaedam Leonis, (7.8.9.10.) (jecto iræ divinæ metu. Cui opponitur judicium Concilii primi Arelatenfis & exemplum militum sub Juliano Christianorum.

(11.12.)

LIBRI I. CAPUT II. An bellare unquam justum sit?

Initium *Quæstio*, & profligatio quæstionis primæ: *An detur bellum justum?* Hic obierva controversiæ

Statum ex parte Subjecti: Quæritur enim: An quoddam bellum, videlicet *defensivum* (quale Viatoris contra Latronem, Reip. unius contra alteram injusto bello se adorientem) sit justum?
**Equidem Grotius declarationem subjecti omnem per totum caput dissimulat (unde quæstionem ipsam generalissimam vocat) & sequenti demum capite hauriendam: Sed facit ea omnino ad liquidiorum Capituli præsentis intelligentiam.*

Prædicati: *Justum esse* hic idem est, quod *licere*, seu non repugnare juri. vide & §. 5. (1.)

Decisionem. Non omne bellum repugnare Juri, sed quoddam esse licitum, probatur secundum Jus

Natura: idq; trifariam:

I. Ex ratione, ubi

præmittitur monitum generale: In examinando Jure Naturæ initio videndum, quid *primis naturæ*, postea quid *secundis* (ita nos appellemus, quæ Grotius è Cicerone *consequentia*) congruat:

*1) *Prima Naturæ ac secunda Stoici sic distinguebant, ut quoniam homo prius & sensitam animalis, quam hominis, illa ex instinctu animalis, qui bonum corporis ac jucundum: hæc ex rectâ ratione, qua bonum animi ac honestum pro ultimo fine habet, aestimarent. Unde simul intelliges prima secundaq; vocari non dignitatis merito sed ordinis.*

2) *Jam cum mensura Juris non appetitus sensitivus sed recta ratio sit: male Grotius examinis qualemcumq; partem primis natura permittit; neq; satis hoc effatum consentit cum cap. præced. §. II.*

3) *Sanè vero si primis natura auscultamus, non bella modò defensivâ, sed offensivâ & injusta quævis cum Hobbesio justa pronunciamus ac licita. Fatetur ipse Grotius, inter prima Naturæ nihil esse quod bello (addamus etiam injusto, modò sensitivus suadeat appetitus) repugnet, imò omnium potius ei favere.*

applicatur hoc monitum ad rem præsentem, provocando tum ad

Prima Naturæ. *De quibus tamen rectius Auctor tacuisset.

Secunda Naturæ, seu rectam rationem, quæ objectioni, bellum omne pro illicito, quia violentum sit, culpanti respondet: non omne violentum damnari, sed illud tantum, quod *societati repugnet ac jus alienum tollat*. Porro qui alienam injustitiam vi repellit, is non alteri suum jus eripit, sed sibi suum servat.

II. Ex historia sacrâ. (*De cujus interpretatione judicium esto Theologorum:)

liquidem Deus quædam bella absq; mandato suo speciali gesta, (ut Abrahami adversus Reges quatuor Gen. 14. Hebræorum adversus Amalecitas Exod. XVII.) approbavit.

Deus leges Generales de modo gerendi belli populo suo præscripsit, Deuteron. XX.

In scriptura sacrâ quædam bella per fidem gesta pronunciantur, Hebr. XI, 33, 34. item prælia Dei vocantur I. Sam. 25, 28.

III. Ex consensione sapientum; Ciceronis, Caji & Florentini Jctorum, Josephi.

Quia communes populorum Leges ac mores bella quædam non damnant,

Auctoritate Hermogeniani (qui novè exponitur,) Livii & Florentini.

*1) *An mentem Hermogeniani rectè sit affectus Grotius, & siderint Icti.*

2) *An ipse Hermogenianus rectè senserit, si voluit, ut eum alias exponunt, bella jure Gentium introducta esse, non dispositivè sed occasionaliter, decidendum videtur ex vero discrimine inter Jus Naturæ & Gentium.*

Voluntarium Divinum, quod illam belli cujusdam licentiam non sustulit, neq; in Testamento

Veteri per Legem Noachicam: ubi prolixè ventilatur locus Genes. IX, v. 6. de effusione sanguinis humani, qui aliàs afferri solet pro contrariâ sententiâ.

**Licentiâ belli defensivâ in genere non intervenisse Legem Dei positivam rectè sentit Grotius.*

An autem in eo probando hic & ad finem usq; capituli orthodoxum divina voluntatis interpretem agat, Theologi judicabunt. Nos ea, qua sequuntur brevi saltu transmittemus. Ac ne illud examinabimus quidem, satisne firmiter à potestate suppliciorum intra Rempublicam argumentatus fueris ad potestatem bellorum extra Rempublicam.

Novo per Legem (*quam cum Socinianis fugit Grotius) Evangelii. Ubi

quædam hypotheses præstruuntur: * Sed & ex perquam periculosa.

Sensus divina voluntatis elicitur, quasi è fundamento duplici: Quorum alterum sit

Præcipuum, ipsâ scripturæ sacræ dicta, quæ proferuntur partim pro sententiâ

Verâ: Ubi nota, affirmativis argumentis interponi & negativa quædam. Est enim

1. Tim. 2. v. 1. 2. 3. collato cum Roman. XII, v. 4.

2. affirmativum è dicto Rom. 13. v. 1.

3. Luc. 3. v. 14.

4. Christus voluerit scelerum omnium impunitatem introducere,

5. negativum à silentio Legem Mosaicam de Judiciis tollere

6. scripturæ de eo quod Cornelius Centurio post conversionem ejuraverit militiam

7. Sergius Paullus magistratum.

8. Paullus militum præsidium sibi oblatum recusaverit.

9. è dicto Roman. XIII. v. 6.

10. iterum affirmativum è dictis Actor. XXV. v. 11. & I. Pet. II. v. 19. 20.

11. è collatione dictorum Ephes. 2. v. 14. & Philipp. IV. v. 8. I. Cor. XI. v. 13. 14.

Falsâ, simulq; refelluntur interpretationes textuum

objectorum qui sunt in universum

septem.

Secundarium, Auctoritas Ecclesiæ & hic

respondetur ad dicta quædam Patrum, ab illis, qui

bella impugnant, afferri solita.

1. Ex iis dictis non publicam Ecclesiarum sententiam colligi, sed privatam tantum, & eorum quidem ferè (ut Tertulliani & Origenis) qui alioquin atment ab aliis seorsim ire, neq; sic tamen sibi consentiat.

2. Primorum seculorum Christianos militiam evitasse, non simpliciter ut militiam, sed ut Christianæ religioni adversam culpâ temporum, quibus jubebantur milites sub Imperatoribus Ethnicis jurare per Jovem, Martem, similes Deos.

3. Eisdem sæpè consilia Divina fuisse amplexos pro præceptis.

afferuntur pro thesi auctoritates.

Privata Patrum vetustissimorum, ut Clementis Alexandrini, Clementis Romani.

Publica Ecclesiarum

ante Constantinum, quæ milites nec rejecerunt à baptismo, nec ex communicarunt.

Post Constantinum, quæ Imperatores, judicia capitalia & militiam exercentes, non terruerunt in-

Diluitur Objectio petita ex Canon. XII. Synodi Nicænsis & Epistolâ quâdam Leonis, (7. 8. 9. 10.) (jecto iræ divinæ metu. Cui opponitur judicium Concilii primi Arelatensis & exemplum militum sub Juliano Christianorum.

Pon II x 5072, 7u

ULB Halle
003 715 213

3

TABULA GENERALIS CAPITUM SINGULORUM.

LIBER I.

Univerfum opus Grotianum dividi potest in

{ *negotiarum*, ubi imprimis exponuntur Termini: quid bellum? quid & quotupl. Jus? Cap. 1.

<p>II. PERSONÆ, tanquam</p> <ul style="list-style-type: none"> Prima Secunda Principalis: <ul style="list-style-type: none"> Adjuvans. Instrumentalis 	<p>Black</p>	<p>et <i>Justitia</i> Cap. 3. ale Subditorum in Superiores Cap. 4.</p>
<p>II. CAUSSÆ JUSTI bellu</p> <p>Circa Causam hanc Jus</p> <p>(DIVISIO, Injuria f</p> <ul style="list-style-type: none"> Non facta, metuenda Facta, cui consideranda Reparanda opponenda Nostrium est hominum singulari Nobis alias Naturæ, ex Justo vt A Sp Ir (injusta Gentium: Punienda opponenda 	<p>3/Color</p> <p>White</p> <p>Magenta</p> <p>Red</p>	<p>ulla est alia, quam injuria ejus, contra quem</p> <p>id, quod</p> <ul style="list-style-type: none"> quæ nullius unquam fuerunt. Cap. 3. res derelictas, quæ occasione exponitur Jus Utucapionis Cap. 4. Personas Cap. 5. facto hominis. Cap. 6. Lege Naturæ Cap. 7. Gentium. Cap. 8. atio ex re aliena. Cap. 10. missa & Contractus. Cap. 14. onfiones. Cap. 15. tum. Cap. 17.
<p>OPPOSITA, Causa</p> <p>COGNATA, Causa</p> <p>CAUTIONES, f.</p> <p>APPLICATIO ad eos</p>	<p>Yellow</p> <p>Green</p>	<p>Penis quoad cætera. Cap. 20.</p> <p>Penarum communicatione. Cap. 21.</p> <p>piendo bello. Cap. 24.</p> <p>Cap. 25.</p>
<p>III. MODI in gerendo bellu</p> <p>explicatur. Enimverò totu</p> <p>snudè, h. e. citra præ</p> <p>publicis cum</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoste, secundum Naturæ Gentium Iis, qui in privatis. Cap. 1 ex promisso antecessoribus Generalia. Cap. 1 Specialia de fide 	<p>Cyan</p> <p>Blue</p>	<p>licentiam { Corpora C. 4. } in res Cap. 6.</p> <p>{ in hostiū } res Cap. 5. } personas C. 7.</p> <p>Jus acqui- { species } dominiū } Imperium Cap. 8.</p> <p>rendi cuius } Oppositū; jus postliminii C. 9</p> <p>itudine interna, quæ svadet tempe-</p> <p>entū circa bellum intrin-</p> <p>injustum Cap. 10.</p> <p>justum { licentiā in hostium } Corpora, C. 12.</p> <p>quoad { } res. Cap. 12.</p> <p>ap. 21. { Jus acqui- { Dominiū } res. Cap. 13.</p> <p>{ rendi } in } persōas, c. 14</p> <p>{ } Imperii Cap. 15.</p> <p>{ Res postliminio carentes. Cap. 16.</p>

Kodak
LICENSED PRODUCT

KODAK Color Control Patches © The Tiffen Company, 2000

Inches
Centimetres

Concluditur cum monitis ad fidem & Pacem. Cap. 25.